NCDC

ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀՍԿՄԱՆ ԵՎ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

ՀՈՒՆՎԱՐ 2019 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2019թ. հունվար ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում I խմբի միկրոօրգանիզմներով հարուցված, հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ կամ բռնկում (բռնկման վտանգ) առաջացնող հիվանդություններ չեն արձանագրվել

Հատուկ վտանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

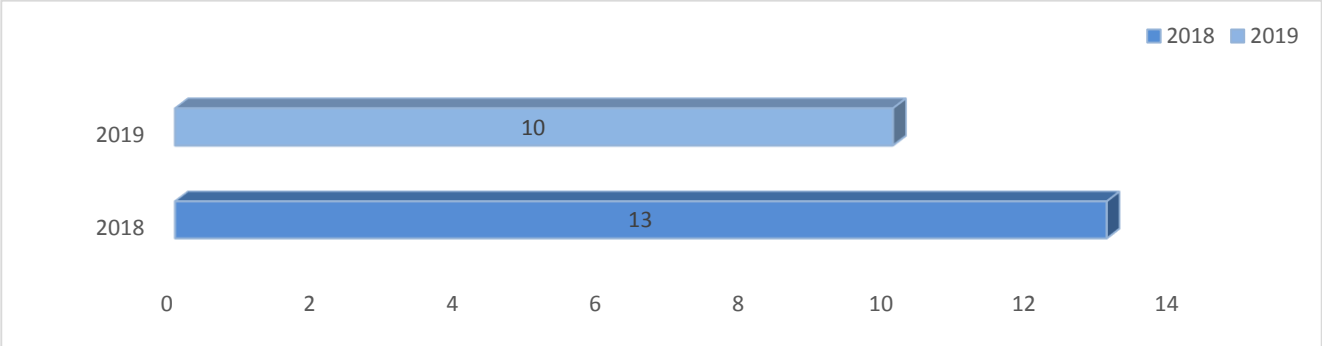

Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018-2019 թթ հունվարին արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ հանրապետությունում 2019թ. հունվարին արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը համեմատած 2018թ. նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել են 1.3 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա համեմատ գտնվում են գրեթե միևնույն մակարդակի վրա:

2019թ. հունվարին հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 10 դեպք, որից 3-ը՝ Արագածոտնի, 2-ը՝ Արմավիրի, 1-ը՝ Սյունիքի, 1-ը՝ Գեղարքունիքի, 1-ը՝ Կոտայքի, 1-ը՝ Արարատի, 1-ը՝ Վայոց Ձորի մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Օդակաթիլային վարակներ

<u>Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ</u>

2019թ. հունվար ամսին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գրանցվել է սուր շնչառական վարակներով (այսուհետ ՍՇՎ) պայմանավորված հիվանդացության միջին ակտիվություն, մասնավորապես՝ Արարատի և Տավուշի մարզերում արձանագրվել է ՍՇՎ-ով պայմանավորված հիվանդացության բարձր ակտիվություն, իսկ մնացած մարզերում և Երևան քաղաքում՝ միջին ակտիվություն: ՍՇՎ-ի դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.5 անգամ: Հիմնականում դեպքերն արձանագրվել են 0-4 տարեկանների շրջանում, սակայն նկատվում է աշխուժացում նաև 30-ից բարձր տարիքային խմբում: 2019թ. հունվարի ընդհանուր ցուցանիշը համեմատած 2018թ. նույն ժամանակահատվածի հետ աճել է 1.5 անգամ, 2017 թվականի հետ՝ 3.4 անգամ:

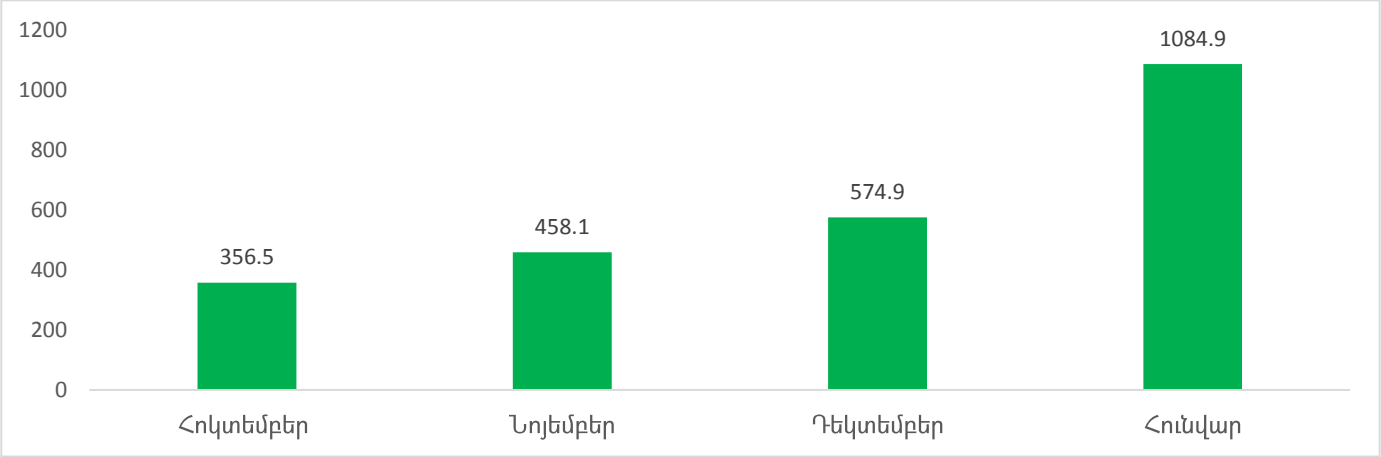

Գծապատկեր 2. 2018-2019 թթ. հոկտեմբեր – հունվար ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների հիվանդացության ցուցանիշն ըստ 100.000 բնակչի

Հունվա ամսվա ընթացքում գրիպի դետքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 359 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի 124 դեպք, գրիպ Ա տեսակի H3 ենթատեսակի 22 դեպք: 2018թ-ի նույն ժամանակահատվածում դետքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում հետազոտված նմուշներից արձանագրվել է գրիպ Բ տեսակի՝ 81 դեպք, գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթասեսակի՝ 16 դեպք:

Այլ օդակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քութեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

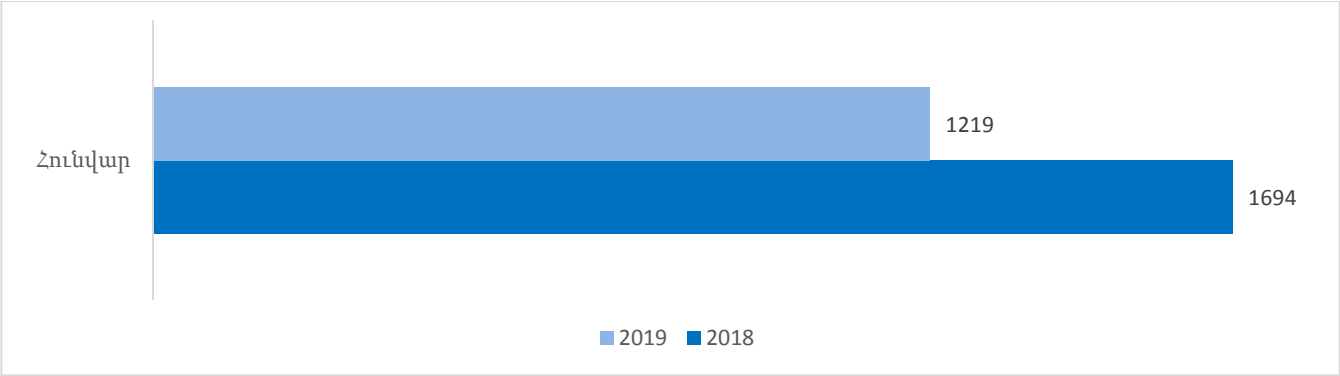

Գծապատկեր 3. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ հունվար ամսին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների՝ 2019թ. հունվարին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են 1.1 անգամ, իսկ 2018թ նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.3 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 87.8% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում, որից 28.8%՝ 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում, կազմակերպ կոլեկտիվներում: Դեպքերի մեծ մասը՝ (75.2%) արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Նշված ժամանակահատվածում հղիների շրջանում արձանագրվել է ջրծազկի 3 դեպք: Տեղեկատվությունը տրամադրվել է ՀՀ ԱՆ մոր և մանկան վարչություն:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Քութեշ

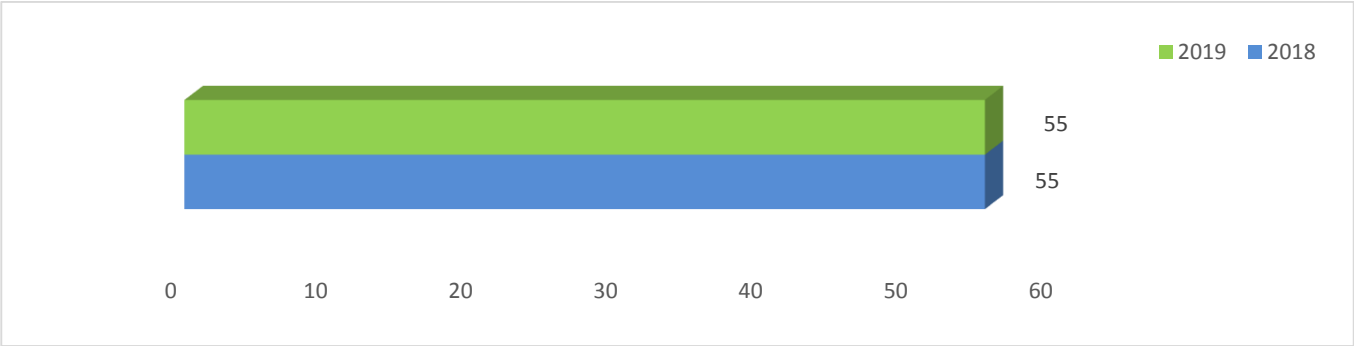

Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ. հունվար ամսին արձանագրված քութեշի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ 2019թ. և 2018թ. հունվար ամսին դեպքերի թիվը նույնն է: 2019թ. հունվար ամսին արձանագրված քութեշի դեպքերը նախորդ՝ 2018թ դեկտեմբեր ամսվա համեմատ նվազել են 2.5 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 37 դեպք, ինչը կազմում է ընդհանուր դեպքերի թվի 67.2%-ը: Դեպքերի մեծ մասը արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում՝ 76.3%: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

<u>Վարակային մոնոնուկլեոզ</u>

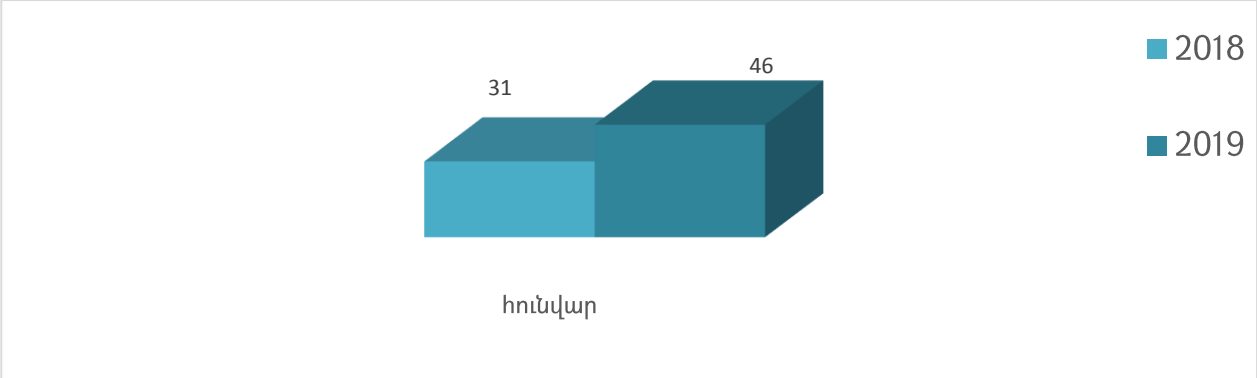

Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019թթ հունվարին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ինչպես երևում է գծապատկերից, 2019թ. հունվար ամսին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ՝ 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են՝ 1.3 անգամ: 2019թ. հունվար ամսին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են՝ 1.1 անգամ: Նշված ժամանակահատվածում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 46 դեպք, որից 89.1% կազմում են 0-18 տարեկան երեխաները: Բոլոր դեպքերի հայտնաբերման ժամանակ իրականացվում է համաճարակաբանական հետազոտություն՝ ուղղված հիվանդի շրջապատում հիվանդների և վարակակիրների հայտնաբերմանը և մեկուսացմանը:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2019թ. հունվար ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 523 դեպք, որից 134 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 389-ը՝ մարզերում: 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աննշան նվազել է:

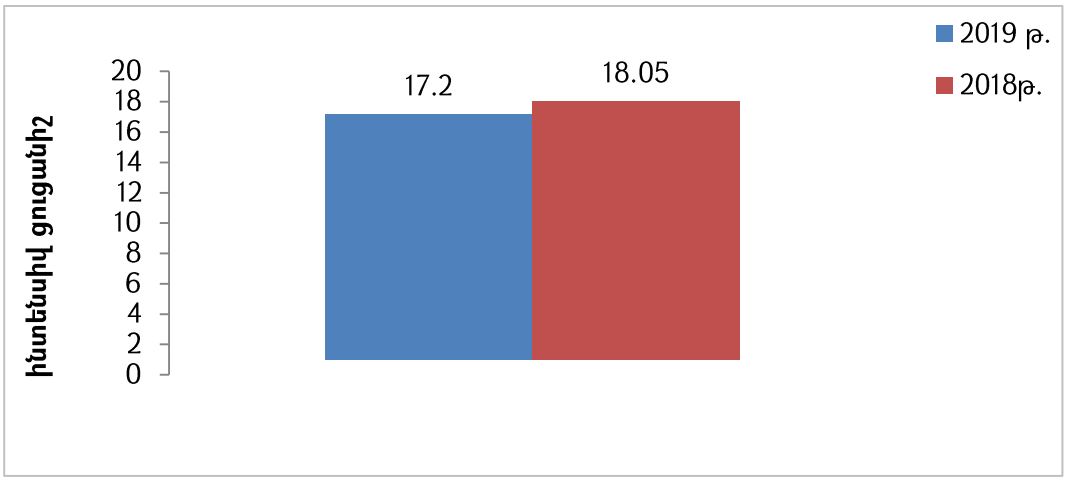

Գծապատկեր 6. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2018-2019թթ. հունվար ամսին

2018թ. դեկտեմբեր ամսվա համեմատ (685 դեպք) աղիքային վարակներով հիվանդացությունը նվազել է մոտ 1.3 անգամ:

Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

2019թ. հունվար ամսին Հայաստանի հանրապետությունում աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Իմունականխարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: Գրանցվել է կապույտ հազի 2 դեպք՝ չպատվաստած և թերի պատվաստված անձանց շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը հունվար ամսին կազմել է 89%

(նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 91 % (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 95% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հունվար ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 2 անգամ:

Սույն թվականի հունվար ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 4 դեպք: Վարակման հավանական պատճառները և ուղիները ինվազիվ միջամտություններն են (ատամնաբուժական), սեռական ուղին և այլն:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հունվար ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 38.6%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 61.4%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (47.4%) առաջացել է օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, ինչը պայմանավորված է շմոլ գազով թունավորումների սեզոնային բարձրացումով, 26%-ն՝ ալկոհոլային թունավորումներից՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 18.1%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներից՝ ինքնաբուժման և ծնողի անուշադրության հետևանքով, 0.3%-ը՝ թունավոր կենդանիների խայթոցից, 2%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 0.7%-ը՝ թունաքիմիկատներից և 5.5%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2019թ. հունվար ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 2 անգամ, ինչը պայմանավորված է շմոլ գազով թունավորումների սեզոնային բարձրացումով:

Մակաբուծային հիվանդություններ

2019թ. հունվարին հանրապետությունում մակաբույծներով պայմանավորված աղիքային վարակների դեպքերի թիվը կազմել է 405, որից 0-18 տարեկան երեխաների խմբում՝ 329:

Հանրապետությունում 2019թ. հունվարին մալարիայի համաճարակային իրավիճակը հանգիստ էր, մալարիայի բերովի դեպքեր չեն արձանագրվել: 2019թ. հունվարին ՀՀ-ում արձանագրվել է ընդերային լեյշմանիոզի 2 դեպք, որից մեկը Սյունիքի մարզից, երկրորդը՝ ք. Երևանից (Քանաքեռ-Զեյթուն):

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում 2019թ. հունվար ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման՝ բոտուլիզմի 1 դեպք մեկ տուժածով և սննդային տոքսիկոինֆեկցիայի 1 դեպք 3 տուժածով, որից մեկը՝ 11 տարեկան երեխա: Բոտուլիզմի դեպքը արձանագրվել է Արմավիրի մարզում, իսկ տոքսիկոինֆեկցիայի դեպքը՝ Սյունիքի մարզում: Բոտուլիզմի դեպքի պատճառ է հանդիսացել տուժածի կողմից օգտագործված տնային պայմաններում պատրաստած վարունգի մարինադը, իսկ տոքսիկոինֆեկցիայի՝ աղցանը, որը պարունակում էր հավի միս, սունկ, եգիպտացորեն և մայոնեզ: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների, կլինիկական նշանների և լաբորատոր հետազոտությունների արդյունքների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով՝ տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն: